

Boerenerf: gastvrij maakt o

A photograph of a man and a young child standing next to a cow in a field. The man is wearing a dark sweater with horizontal stripes and blue jeans. The child is wearing a light blue cardigan with the word 'GARRY' repeated on it and blue jeans. They are standing next to a black metal fence. In the background, there is a windmill, a house with solar panels, and trees under a blue sky with clouds.

Leuk al die mensen op je erf én ook supergoede pr voor de sector. Maar wat als de bezoeker met zijn hand tussen de koe en het voerhek komt? Wat loop je voor risico's als veehouder? Waar ben je aansprakelijk voor en wat moet je doen om te voorkomen dat het open karakter van je bedrijf niet je ondergang wordt? 'Je kunt niet alles voorkomen', geeft verzekeringsexpert Marina Hereijgers aan.

TEKST ALICE BOOIJ

ok kwetsbaar

Iedereen juicht het toe: gasten ontvangen op je bedrijf. Open en eerlijk vertellen over de koeien, de productie van melk en het mooie werk van melkveehouders. Of het nu schooljeugd is, de buurtvereniging of collega's van de studieclub, iedereen is welkom.

Waar echter niet vaak over wordt nagedacht, zijn de risico's die aan het openstellen van het bedrijf kleven. Assurantiadviseur Marina Hereijgers is zelf boerin in Zundert en kent de keerzijde van de medaille die transparantie heet. 'Binnen de verzekeringen hebben we regelmatig met dit soort situaties te maken. We hebben in Nederland ondertussen ook een claimcultuur. Als er wat gebeurt op je bedrijf, weten ze je te vinden.'

Benjamin Overkleef van LTO Verzekeringen noemt het onwetendheid bij ondernemers. 'Steeds meer bedrijven ontvangen bezoekers. Een zoon of dochter die met de hele klas op het erf komt bijvoorbeeld. Kom maar kijken, zeg je al gauw. Als er wat gebeurt, moet je wel zeker weten dat de verzekering de schade vergoedt.'

Verzekeringsspecialist én boerin

Hereijgers heeft dertig jaar bij de Rabobank gewerkt, inmiddels werkt ze vier jaar bij Backx Assurantiën, naast haar werkzaamheden op het melkveebedrijf dat ze met

haar man runt. 'Ja, ook wij ontvangen groepen op het bedrijf, maar we zijn er wat terughoudend mee.'

Kinderen die als ongeleide projectielen over het erf dwalen, bezoekers die een duw krijgen van een koe, een ongeluk zit in een klein hoekje, weet ze. 'Een aansprakelijkheidsverzekering heeft eigenlijk ieder melkveebedrijf. Het ontvangen van bezoekers valt echter niet onder het "normaal" gebruik van een melkveebedrijf', zegt Hereijgers. 'Dan denk je aan een koe die op straat komt en een aanrijding veroorzaakt.'

Meld bezoek altijd

Bezoekers ontvangen, horeca op de boerderij, koeknuffelen en andere aanverwante zaken hebben een heel ander verzekeringsrisico. Hereijgers adviseert bedrijven die regelmatig groepen ontvangen om dit te melden bij hun verzekeraar. 'Zodat dit ook binnen de aansprakelijkheidsverzekering valt.'

Het kan betekenen dat de premie hoger wordt. 'Dat is logisch, omdat ook het risico op het bedrijf verandert', verklaart Hereijgers, die aangeeft dat als er geen dekking van de verzekering is, de verzekeraar kan aangeven de schade niet te vergoeden. 'Die gelegenheid wil je de verzekeraar niet geven. Je kunt beter op voorhand

BOERIN HANNEKE VAN OVERBEEK:

'WAT ALS EEN KIND EEN KOPSTOOT KRIJGT VAN EEN KALF?'

Ze hebben zich 'zo goed mogelijk' ingedekt bij de verzekering en de bordjes 'betreden op eigen risico' en 'paardrijden alleen met een cap' hangen er ook. 'De schade is niet te overzien als je aansprakelijk wordt gesteld bij een ongeluk', aldus Hanneke van Overbeek-Goossens. 'In het ernstigste geval kun je je bedrijf kwijtraan.'

De ondernemster runt samen met haar familie kampeer- en zorgboerderij De Tienmorgen in Beers en realiseert zich dat je risico's nooit voor honderd procent kunt uitsluiten. 'Meer dan maximaal verzekeren kun je niet, verder wil je er niet te veel bij nadenken. We zouden niet anders willen dan gastvrij en open zijn. We betalen elke maand veel geld aan de verzekering, maar hopen die nooit nodig te hebben.'

Bij Hanneke komen bezoekers van verschillende pluimage op het erf. Gezinnen die op hun camping staan, kleine kinderen die voor een kinderfeestje of met school op bezoek komen, en ze bieden ook dagbesteding aan mensen met een verstandelijke beperking. 'We kunnen nooit overal bij zijn, terwijl we wel alles open hebben.' Die openheid is juist de charme van hun bedrijf, maar kan ook problemen opleveren, weet Hanneke. 'Een koe is geen konijn dat je zo even kunt aaien. Zo kan een nietsvermoedend kind een kopstoot van een iets enthousiast kalf krijgen. Een ongeluk zit in een heel klein hoekje. Als

daar echter een letselschadeadvocaat opduikt en zoiets onvoorziens helemaal uit zijn verband rukt, zit je als ondernemer in een lastige situatie.'

Naast dat bezoekers wat zou kunnen overkomen, noemt Hanneke ook het gevaar voor hun eigen dieren. 'Mensen hebben vaak geen flauw benul van hoe je met landbouwhuisdieren moet omgaan. Je moet er eigenlijk vanuit gaan dat ze niets snappen van de omgang met dieren.' Ze noemt als voorbeeld het voeren. 'We hebben een weitje met kinderboerderijdieren die wel oud brood mogen hebben, maar de kalveren juist niet. Dat moet je wel duidelijk vertellen.'

Zo heeft ze nog meer voorbeelden. Zoals hun keuringskoeien die een uitgekiend rantsoen krijgen, maar de grote berg voer van de buurvrouwen doorgeschoven hebben gekregen van een 'behelpzame' gast. Ook moet je uitleggen dat je kalveren beter geen 20 kilo krachtvoer kunt voorzetten. 'Het is vaak goed bedoeld, maar kan bedrijfstechnisch grote gevolgen hebben.'

AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING TUSSEN 350 EN 450 EURO

Iedere melkveehouder heeft een aansprakelijkheidsverzekering, geeft Benjamin Overkleef van LTO verzekeringen aan. 'Niet omdat het verplicht is, maar omdat ieder bedrijf zo'n aansprakelijkheidsverzekering nodig heeft. Als de schade bij een

aansprakelijkheid hoog oploopt, kun je dat als ondernemer niet dragen. Die noodzaak zien ondernemers wel in.' Hij schat dat de kosten voor deze verzekering voor gemiddelde melkveebedrijven tussen de 350 en 450 euro per jaar

bedragen. 'En dan zijn de ondernemers vaak ook privé meeverzekerd.' Voor grotere bedrijven en bedrijven met bijvoorbeeld een landwinkel is de premie hoger. 'De risico's zijn groter, maar ook de omzet op die bedrijven.'

in discussie gaan dan achteraf discussie krijgen.'

Benjamin Overkleef van LTO Verzekeringen onderstreept het advies van Hereijgers om aan de verzekering altijd te melden dat je bezoekers op het erf ontvangt. 'Tenminste als het andere bezoekers zijn dan je op een melkveebedrijf zou verwachten.'

Hij adviseert daarbij ook vrij specifiek te zijn over het bezoek. 'Gaaf het om een wandelgroep of een klas met kinderen, is het eens per halfjaar of elke maand?' Zo krijgt de verzekeringsmaatschappij een beeld van de bezoeken en zal daarop kunnen inschatten wat het betekent voor de premie. 'Het kan zijn dat er een aantekening van wordt gemaakt. Dan kost het niets extra aan premie', schat hij in. Mocht de premie wel omhooggaan, dan zal het nooit veel meer zijn dan een paar tientjes per jaar. 'Dan staat het erbij op de polis en ben je gedekt.' Ook als het bezoek door een andere organisatie georganiseerd is, is het raadzaam om te checken of en hoe het evenement verzekerd is. 'Neem nooit klakkeloos aan dat de verzekering geregeld is.'

Catastrofe-verzekering

Je bezoekers kunnen slachtoffer zijn, maar kunnen natuurlijk ook een probleem veroorzaken. 'Weet jij veel waar ze geweest zijn. Voor hetzelfde geld nemen ze een ziekte mee de stal in.' Hieruit kan een lastige situatie ontstaan, geeft Hereijgers toe. 'Je kunt daar het bezoek niet voor aansprakelijk stellen.' Tegen een zware ziekteschade kun je je echter wel verzekeren met een zogenaamde catastrofe-verzekering. 'Maar daarbij heb je een hoog eigen risico en uitsluitingen.'

Overkleef noemt het verstandig om niet iedereen overal in de stal toe te laten. 'Maak bijvoorbeeld een zichtruimte.' Helemaal voorkomen kun je de overdracht van ziekten niet, geeft hij aan. 'En een verband met bezoekers is ook lastig te leggen. Maar als je grote schade hebt, waarbij koeien doodgaan en er financiële gevolgschade is, dan zijn dat flinke claims en dat kan je het bedrijf kosten. Een catastrofe-verzekering biedt dan uitkomst.' Ongeveer een kwart van de melkveehouders heeft zo'n catastrofe-verzekering, schat Overkleef in. 'Vroeger lag dat percentage veel hoger, steeds meer ondernemers dragen zelf deze risico's.'

Bij Stigas, de organisatie die ondernemers en werk-

nemers helpt om gezond en veilig te werken, loopt momenteel de campagne 'Veiligheid op 1!' 'Elk jaar zijn er gemiddeld vijftien dodelijke ongevallen op landbouw-bedrijven', aldus Tanja de Jong van Stigas. 'Relatief de meeste ongelukken vinden plaats in de melkveehouderij en het loonwerk. Ze zijn het topje van de ijsberg.'

Maak een risico-inventarisatie

De campagne spreekt ondernemers aan op hun verantwoordelijkheid, voor henzelf, maar ook voor medewerkers, die volgens de Arbowet veilig moeten kunnen werken. 'Maar ongelukken kunnen ook voorkomen bij kinderen of erfbetreders. Het is raadzaam om in kaart te brengen waar de risico's op het bedrijf zitten.' Als voorbeeld noemt ze het duidelijk aangeven van de looproutes op het bedrijf. 'Zodat mensen weten waar ze wel en niet mogen komen.'

De Jong wijst op de mogelijkheid van een RIE, een risico-inventarisatie en -evaluatie. 'Die kan helpen als je als eigenaar van een bedrijf wilt aantonen dat je er alles aan doet om een ongeluk te voorkomen.' In zo'n RIE staat

bijvoorbeeld beschreven hoe het zit met gevaarlijke stoffen op het bedrijf en lawaai. 'Het doel is natuurlijk dat het erf een veilige plek is voor iedereen.'

Ook Hereijgers vindt het een goed idee zo'n RIE door te lopen. 'Het zorgt ook voor bewustwording over welke risico's er op het bedrijf zijn.' Daar valt voor melkveehouders nog wel wat te leren, geeft ze aan. 'Wat voor jou als veehouder vanzelfsprekend is, kan voor bezoekers gevaar opleveren. Met zo'n RIE doe je aan risicomanagement.' Wanneer je een beroep moet doen op je aansprakelijkheidsverzekering, zal ook altijd gekeken worden of je als ondernemer verwijtbaar handelen aangerekend kan worden. 'Met zo'n RIE laat je zien dat je op voorhand al risico's hebt proberen uit te sluiten.'

In haar jaren als verzekeringsadviseur heeft Hereijgers al veel problemen voorbij zien komen rondom de aansprakelijkheid. Het weerhoudt haar er echter niet van om op het melkveebedrijf bezoekers te ontvangen. 'Maar wel heel beperkt en selectief.'

Kijk voor meer info op: www.rie.nl

SCHAARSTE AAN AGRARISCHE VERZEKERAARS

Het verzekeren van het bedrijf is kostbaar. Logisch dus dat ondernemers offer-tes opvragen bij meerdere verzekeraars om op basis van de prijs-kwaliteitverhouding de beste keuze te kunnen maken. Maar de keuze die een melkveehouder heeft, is lang niet meer zo groot als een aantal jaren geleden, waarschuwt Marina

Hereijgers, assurantieadviseur en zelf ook boerin. 'Er zijn inmiddels ook verzekeraars die geen agrarische verzekeringen meer afsluiten.' Ze geeft aan dat bijvoorbeeld de risico's met asbest hier mede debet aan zijn. 'De verzekeraars trekken zich daarom steeds meer terug uit de agrarische sector. Wanneer je als

onderneming een goed verzekeringspakket bij een maatschappij hebt afgesloten, is het niet gemakkelijk om te gaan shoppen bij een andere vergelijkbare partij. Het is daarom belangrijk om geen appels met peren te vergelijken en de voorwaarden goed naast elkaar te leggen!'